

МИНИСТЕРСТВО НА
ПРАВОСЪДИЕТО

32-13
- 8 DEC 1995

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

г.и М. Костов
14.12.95

43 151
14.12.95

ОТНОСНО: Конституционно дело N 28 от 1995г. относно задължително тълкуване на чл. 17, ал. 2 и ал. 4 и чл. 18, ал. 6 от Конституцията на Република България в смисъл "има ли право държавата да определи със закон обектите и режима на публичната собственост, включително тази извън предвидената в Конституцията като изключителна държавна собственост, с цел задоволяване на обществения интерес".

Министерството на правосъдието представя следното становище по конституционно дело N 28:

1. Конституцията в чл. 17, ал. 2 въвежда делението на собствеността на частна и публична. Държавната собственост се състои от обектите на публичната държавна собственост, включително обектите, които са изключителна държавна собственост по чл. 18, ал. 1 на Конституцията, съответно върху които държавата осъществява суверенни права по чл. 18, ал. 2 и 3, и от обектите на частната държавна собственост.

2. Извън обектите, изрично посочени в чл. 18, ал. 1 като изключителна държавна собственост, Конституцията не определя кръга на обектите, спадащи към публичната държавна собственост. В чл. 17, ал. 2 се предвижда, че режимът на обектите на държавната собственост се урежда със закон. В този смисъл се произнася и Конституционният съд в Решение N19 от 1993г.: "... Изключителната собственост на държавата върху обектите, посочени в чл. 18, ал. 1 от Конституцията, е публична. Останалите обекти, които са собственост на държавата и общините, са тяхна публична или частна собственост в зависимост от вида и предназначението им. Режимът на тези обекти се определя със закон." Следователно на законова регламентация подлежат както обектите на публичната държавна собственост, извън изключителната държавна собственост, така и тези на частната държавна собственост.

3. Основната характеристика на обектите - публична държавна собственост, извън спадащите към изключителната държавна собственост, представлява тяхното предназначение да обслужват осъществяването на властническите правомощия на държавата или по друг начин да служат за общо ползване. Такива обекти представляват имотите, предоставени на органите на държавната власт за изпълнение на функциите им; държавни имоти и вещи, обявени по установения ред за паметници на културата от световно или национално значение; други имоти, предназначени за трайно задоволяване на обществени потребности от национално значение. Посочената особена функция на обектите - публична държавна собственост е основание за изключването им от общия гражданскоправен режим, на който са подчинени обектите на частната собственост.

4. В чл. 18, ал. 6 от Конституцията се предвижда, че държавните имоти се стопанисват и управляват в интерес на гражданите и обществото. На това място конституционният законодател очевидно визуира обектите на публичната държавна собственост, поради специалното ѝ предназначение да служи за задоволяване на обществен интерес. Конкретните изисквания и ред за стопанисване, управление и ползване на тези обекти, процедурата, която следва да се прилага в случаите когато тяхното особено предназначение, оправдаващо поставянето им под особен режим, е отпаднало, са въпроси, на които следва да бъде даден отговор със закона по чл. 17, ал. 4 от Конституцията. При регламентирането на тези отношения законодателят несъмнено разполага с възможност за преценка относно режима на обектите на публичната държавна собственост, който най-добре би отговорил на предписанието на чл. 18, ал. 6 от Конституцията. Изводът следователно е, че съгласно Конституцията държавата има право да определи със закон обектите и режима на публичната държавна собственост, включително извън предвидената в Конституцията като изключителна държавна собственост, с цел задоволяване на обществен интерес.

